

МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ТАЪЛИМИ
«ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ АБӮАЛӢ ИБНИ СИНО»

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Муовини ректор оид ба корҳои таълими
МДТ ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино
д.и.т., профессор _____ С.Т. Ибодов

« _____ » _____ 2019 с.

КАФЕДРАИ ГИСТОЛОГИЯ

**Саволҳои шиъфои барои донишљӯёни курси
II факултетҳои тиббӣ аз фанни гистология**

ДУШАНБЕ - 2019

Саволҳои шифоҳи барои донишљӯёни курси II факултети тиббї аз фанни цитология, эмбриология ва гистология

Мавзў: Сохти ситоплазма. Органоидњо ва омезањо.

1. Њуљайра чист? Унсурњои таркибии он.
2. Унсурњои таркибии ситоплазма. Таркиби гиалоплазма ва ањамияти он.
3. Ањамияти функционалї, сохти мембранаи биологии универсалї.
4. Муаяйн кардани мафњуми «органоидњо». Таснифи органоидњо.
5. Тўри эндоплазматикї, навњо, вазифањо ва сохти он
6. Љињози Голљї, Вазифањо ва сохти он аз рўи нишондоди микроскопїи рушної ва электронї.
7. Митохондрияњо. Вазифањо ва сохти он аз рўи нишондоди микроскопїи рушної ва электронї.
8. Лизосомањо, навњо, вазифањо ва сохти он аз рўи нишондоди микроскопїи рушної ва электронї.
9. Мафњуми «омеза», таснифи онњо, фарќияти онњо аз органоидњо.

Мавзў: Сохти ядро. Навњои таќсимшавии њуљайра.

1. Сохти ядрої њуљайраи дар њолати таќсимнашуда (интерфаза) ва унсурњои он.
2. Сохт ва вазифањои пардаи ядро ва ядроча.
3. Мафњум дар бораи давраи њаёти њуљайра. Усулњои таќсимшавии њуљайра.
4. Тайёрии њуљайра ба таќсимшавї. Марњилањои интерфаза.
5. Марњилањои митоз. Ањамияти биологии митоз.
6. Мейоз, фарќияти он аз митоз. Ањамияти биологии мейоз.
7. Амитоз, эндомиоз. Ањамияти онњо.

Мавзў: Љанинсиниосїи умумї. Марњилањои щаниншиниосї.

1. Марњилањои асосии щаниншиниосї. Унсурњое, ки дар натиљаи ин марњилањо њосил мешаванд.
2. Хусусияти сохти нутфа ва тухмњуљайра.
3. Бордоршавї чист? Марњилањо ва ањамияти биологии он.
4. Таќсимшавї чист? Усулњои таќсимшавї ва навњои бластулањо.
5. Гастрўлятсия чист? Усулњои гастрўлятсия.
6. Узвњои ғайриљанинї, манбаи инкишоф ва ањамияти функционалии онњо.

Мавзў: Бофтањои рўйпушкунанда.

1. Тавсифи умумї ва вазифањои бофтањои рўйпушкунанда.
2. Таснифи морфофункционалии бофтањои рўйпушкунанда.
3. Таснифи онтофилогенетикии бофтањои рўйпушкунанда ва љойгиршавии онњо.
4. Хусусиятњои сохти бофтањои рўйпушкунанда.
5. Хусусиятњои сохт, тарашуњњосилкунї, вазифањои ғадудњои эндокринї ва экзокринї.
6. Ғадудњои экзокринї ва таснифи онњо аз рўи љойгиршавї, сохти қисми тарашуњњосилкунанда ва сохти маљроғон.
7. Навњои (тарзњо) тарашуњњосилкунии ғадудњои экзокринї (мисолњо).

Мавзў: Хун ва лимфа.

1. Унсурњои таркибї ва вазифањои асосии хун.
2. Миќдор, сохт ва вазифањои эритроцитњо.
3. Гемоглобин, таркиб, навњо ва вазифањои он.
4. Миќдор, тавсифи умумї ва таснифи лейкоцитњо.
5. Лейкоцитњои доначадор. Асоси таснифи онњоро чї ташкил медињад. Ањамияти функционалии онњо.
6. Лейкоцитњои бедонача. Асоси таснифи онњоро чї ташкил медињад. Ањамияти функционалии онњо.
7. Миќдори тромбоцитњо. Сохт ва ањамияти функционалии онњо.
8. Мафњум дар бораи гемограмма ва формулаи лейкоцитарї. Ба таври кушода онро ифода намоед.

Мавзў: Бофтаи пайвасткунанда.

1. Манбаи инкишоф, вазифа ва хусусиятњои сохти бофтаи пайвасткунанда.
2. Тасниф ва љойгиршавии навњои бофтаи пайвасткунанда.
3. Сохт ва таркиби моддаи байнињуҷайравии бофтањои пайвасткунандаи нахдор.
4. Бофтаи пайвасткунандаи нахдори ковок. Сохт, таркиби њуљайравї, љойгиршавї ва вазифаи он.
5. Таркиби њуљайравии бофтаи пайвасткунандаи нахдори ковок. Фибробласт, сохт ва вазифањои он.
6. Таркиби њуљайравии бофтаи пайвасткунандаи нахдори ковок. Макрофаг, сохт ва вазифањои он.
7. Таркиби њуљайравии бофтаи пайвасткунандаи нахдори ковок. Њуљайраи фарбењ (лабросит), сохт ва вазифањои он.
8. Таркиби њуљайравии бофтаи пайвасткунандаи нахдори ковок. Плазмосит, сохт ва вазифањои он.
9. Хусусиятњои сохт, љойгиршавї ва вазифањои бофтаи пайвасткунандаи нахдори зич.
10. Намудњои бофтаи пайвасткунандаи хусусиятњои махсусдошта. Вазифањо ва љойгиршавии онњоро нишон дињед.

Мавзў. Бофтањои скелетї. Бофтањои тағоякї.

1. Тавсифи морфофункционалї ва намудњои бофтаи тағоякї.

2. Унсурҳои таркиби ва таркиби химиявии бофтаи тағоякӣ.
3. Қабатҳо, таркиби бофтави ва вазифаҳои тағоякпарда.
4. Ёйгиршавӣ ва сохти бофтаи тағояки шишамонанд.
5. Ёйгиршавӣ ва сохти бофтаи тағояки чандирӣ. Фарқияти он аз тағояки шишамонанд.
6. Ёйгиршавӣ ва сохти бофтаи тағояки тордор.

Мавзӯ: Бофтаҳои скелети. Бофтаи устухонӣ.

1. Тавсифи морфофункционали ва навҳои бофтаи устухонӣ.
2. Сохтори (компонентҳои) бофтаи устухонӣ.
3. Остеобластҳо. Сохтори микроскопии, ёйгиршави ва вазифаҳо.
4. Остеоцитҳо. Сохтори микроскопии, ёйгиршави ва вазифаҳо.
5. Остеокластҳо. Манбаи инкишоф, сохтори микроскопии, ёйгиршави ва ағамияти функционалӣ.
6. Ёулайраҳои бофтаи устухонӣ, сохт ва вазифаи онҳо.
7. Сохт ва мавзеи ёйгиршавии бофтаи устухони дуруштнах дар организм.
8. Сохт ва мавзеи ёйгиршавии бофтаи устухони лавъачанок.
9. Унсурҳои таркибии устухонпарда ва андарунпарда (эндост).

Мавзӯ: Бофтаҳои мушакӣ.

1. Аломатҳои асосии морфологии бофтаҳои мушакӣ.
2. Таснифи гистогенетикии бофтаҳои мушакӣ.
3. Наҳои бофтаи мушакҳои суфта, манбаи инкишоф ва ёйгиршавии онҳо.
4. Сохти тори мушакҳои қўндаланграх.
5. Сохти миофибриллаҳои бофтаи мушакҳои қўндаланграх дар зерҳои микроскопии рӯшноӣ ва электронӣ.
6. Сохт ва фаъолияти миосинҳои суфта.
7. Навҳо, сохт ва вазифаҳои кардиомиоситҳо.

Мавзӯ: Бофтаи асаб.

1. Манбаи инкишоф ва гистогенези бофтаи асаб. Унсурҳои таркибии бофтаи асаб.
2. Таснифи морфологӣ ва ёйгиршавии ёулайраҳои асаб.
3. Таснифи функционалӣ ва ёйгиршавии ёулайраҳои асаб. Камонаки рефлекторӣ.
4. Сохти ёулайраҳои асаб аз рӯи нишондоди микроскопии муқаррарӣ ва электронӣ.
5. Мафҳум дар бораи сохт ва вазифаи нейрофибрилаҳо ва моддаи хроматофилӣ.
6. Тасниф ва вазифаи ёулайраҳои ҳамсафар (нейроглия).
7. Навҳо ва сохти наҳои асаб.
8. Макроглияҳо. Намудҳо, ёйгиршавӣ ва вазифаҳои онҳо.
9. Микроглияҳо. Манбаи инкишоф ва ағамияти онҳо.

Мавзӯ: Системаи асаб - 1

1. Манбаи инкишоф ва гистогенези системаи асаб.
2. Сохти гистологии гиреҳои асаби ғароммағз.
3. Сохти гистологӣ, ёйгиршавии гиреҳои вегетативӣ.
4. Сохти гистологии моддаи хокистарранг ва сафеди ғароммағз. Фарқияти онҳо.
5. Ядро чист? Ядроҳои ғароммағз ва ағамияти функционалии онҳо.
6. Асаби канорӣ, таркиби бофтови пардаҳои он.

Мавзӯ: Системаи асаб – 2

1. Инкишофи ланинии мағзи сар.
2. Ағамияти функционалии мағзча. Ёйгиршавии моддаи хокистарранг ва моддаи сафед дар мағзча.
3. Сохти кишири мағзча. Таркиби ёулайравии он.
4. Наҳои асаби афферентӣ ва эфферентии мағзча.
5. Тавсифи умумӣ ва ағамияти функционалии кишири нимкураҳои калони мағзи сар.
6. Мафҳум дар бораи ситоархитектоника ва миелоархитектоникаи нимкураҳои калони мағзи сар.

Мавзӯ: Узвҳои ғискунанда. Узви босира ва шомма.

1. Мафҳум дар бораи анализатор ва қисмҳои он. Назарияи И.П. Павлов дар бораи анализаторҳо.
2. Таснифи узвҳои хис.
3. Манбаҳои инкишофи узви босира.
4. Пардаҳои қурраи чашм ва таркиби бофтови онҳо.
5. Сохти пардаи фиброзӣ (сафедпарда) ва бофтаҳои, ки онро ташкил медиҳанд. Вазифаи пардаи фиброзӣ.
6. Сохти гистологӣ ва ағамияти функционалии қарниҳои чашм.
7. Таркиби ёулайравии (ёулайраҳои асаб) шабакия. Минтақаҳои синаптикӣ.
8. Ёулайраҳои ғискубулқунандаи (фоторесепторҳо) шабакия, хусусиятҳои сохт ва ағамияти онҳо.
9. Ёиғозҳои функционалии чашм ва ағамияти онҳо.

Мавзӯ: Узвҳои ғис. Узви зоиқа, сомеа ва мувозинат.

1. Сохти ғуши беруна.
2. Сохти ғуши миёна.
3. Канали серғишои ғалзун, девораҳо ва таркиби бофтови он.
4. Нақшаи умумии сохти узви морпеч (Корти).
5. Ёулайраҳои ғискубулқунандаи узви морпеч.
6. Сохти тольҳои сомеа ва ағамияти онҳо.

7. Сохти доғи сомға ва ағамияти онһо.

Мавзў: Системаи дилу рағно.

1. Инкишоф ва таснифи рағнои хунгард.

2. Сохти умумии девораи рағнои хунгард

3. Тасниф ва хусусиятҳои сохти шараёнһо.

4. Хусусиятҳои сохти шараёни навъи мушакӣ, чандирӣ ва омехта. Фарқияти онһо аз Һамдигар.

5. Хусусиятҳои сохт ва хусусиятҳои функционалии муйрағно (геокапиллярһо).

6. Навъҳои муйрағно (капиллярһо) вобаста ба сохт ва қутр(диаметр)

7. Тасниф ва хусусиятҳои функционалии варидһо (венаһо).

8. Манбаи инкишоф ва сохти девораҳои дил.

9. Таркиби бофтавии эндокард, миокард ва эпикард.

Мавзў: Узвҳои хунофарӣ ва таъминкунандаи сироятнопазирӣ. Гурӯҳи марказӣ.

1. Тавсифи умумӣ ва морфофункционалӣ ва таснифи узвҳои хунофар ва таъминкунандаи сироятнопазирӣ.

2. Инкишофи ланинии мағзи сурхи устухон. Пайкар (строма) ва паренхима

3. Сохти микроскопии мағзи сурхи устухон.

4. Тавсифи умумӣ ва вазиғаҳои ғадуи лўғар(тимус) Һамчун узви марказии Т-лимфопоэз.

5. Сохт ва таркиби бофтавии моддаи кишрӣ ва мағзии ғадуи лўғар (тимус). Монеаи байни хун ва ғадуи лўғар (гематотимусӣ).

6. Мағһум дар бораи таназули синну солӣ ва аксиденталии ғадуи лўғар (тимус).

Мавзў: Узвҳои хунофарӣ ва таъминкунандаи сироятнопазирӣ. Гурӯҳи канорӣ.

1. Манбаи инкишоф, вазиғаҳо ва тавсифи умумии гиреғҳои лимфатикӣ (зулолаві),

2. Хусусиятҳои сохти микроскопии моддаи кишрӣ ва мағзии гиреғҳои лимфатикӣ.

3. Синусҳои гиреғҳои лимфатикӣ, сохт ва ағамияти функционалии онһо.

4. Манбаи инкишоф, вазиғаҳо ва тавсифи умумии испурч.

5. Хусусиятҳои сохти микроскопии лағми (пулпаи) сурх ва сафедаи испурч.

6. Хусусиятҳои гардиши хун дар испурч. Мағһум дар бораи гардиши хуни сарбаста ва сарнобастаи испурч.

Мавзў: Системаи эндокринӣ. Гурӯҳи марказӣ.

1. Тавсифи морфофункционалии умумӣ ва таснифи ғадуғҳои усорағосилкунандаи дохилӣ (эндокринӣ).

2. Мағһум дар бораи гормонһо, тавсифи умумии онһо, роли гормонһо дар танзими ағамияти вазиғаҳои организм.

3. Сохт ва ағамияти функционалии гипоталамус. Тавсиф ва гормонҳои гипоталамус.

4. Манбаҳои инкишофи гипофиз.

5. Һиссаи пеши гипофиз. Хусусиятҳои сохт ва таснифи эндокриноситһо.

6. Сохт ва вазиғаҳои Һиссаи мобайнӣ ва ақибии гипофиз.

7. Сохт ва вазиғаҳои эпифиза (ғадуи санавбар).

Мавзў: Системаи эндокринӣ. Гурӯҳи канорӣ.

1. Манбаҳои инкишоф ва вазиғаҳои ғадуи сипаршакл.

2. Сохти микроскопии Һубобчаҳои (фолликулаи) ғадуи сипаршакл.

3. Тағйирёбии сохти фолликулаҳо вобаста аз Һолати функционалии ғадуи сипаршакл.

4. Сохти микроскопӣ, ағамияти функционалии ғадуи назди ғадуи сипаршакл.

5. Манбаи инкишоф ва сохти моддаи кишрии ғадуи болои гурда.

6. Минтақаҳои моддаи кишрӣ, хусусиятҳои морфологӣ ва гормонҳои онһо.

7. Манбаи инкишоф, сохт ва вазиғаҳои моддаи мағзии ғадуи болои гурда.

Мавзў: Системаи Һозима. Узвҳои ковокии дағон. Һалқ ва сурхрўда.

1. Тавсифи морфофункционалии қисмҳои системаи Һозима.

2. Хусусиятҳои сохти ковокии дағон.

3. Сохт ва вазиғаҳои забон. Навъҳои пистонакҳои забон, сохт ва вазиғаҳои онҳо.

4. Һалқаи лимфопителии Пирогов. Вазиғаҳо ва сохти бодомакһо.

5. Сохт ва вазиғаҳои дандон. Сохти микроскопӣ, таркиби химиявии мино, дентин, семент.

6. Хусусиятҳои сохти қисмҳои гуногуни Һалқ.

7. Манбаҳои инкишофи сурхрўда. Хусусиятҳои сохти девораи сурхрўда дар қисмҳои гуногуни он.

Мавзў: Системаи Һозима (меғда, рўдаи борик ва ғафс).

1. Манбаи инкишоф ва вазиғаҳои меғда.

2. Релеф ва таркиби бофтавии пардаҳои меғда

3. Сохт ва хусусиятҳои функционалии ғадуғҳои меғда.

4. Таркиби Һульайравӣ ва вазиғаҳои ғадуғҳои аслии меғда.

5. Манбаи инкишоф, сохт ва вазиғаҳои рўдаи борик.

6. Сохти микроскопии бофтаи рўйпушкунандаи рўдаи борик.

7. Сохт ва вазиғаҳои рўдаи ғафс.

8. Фарқиятҳои рўдаи борик аз рўдаи ғафс.

Мавзў: Ґадуғҳои калони системаи Һозима (льигар, ғадуи зери меғда ва ғадуғҳои калони луобғосилкунанда дағон).

1. Инкишоф ва вазиғаҳои льигар.

2. Сохти льигар. Воғиди сохт ва вазиғагии льигар.

3. Сохти микроскопии хиссачаҳои ʔигар.
4. Хусусиятҳои сохт ва вазиғаи ʔуʔайраи девори ʔйраи синусиди ʔигар.
5. Гардиши хуни ʔигар.
6. Манбаи инкишофи ва характеристикаи умумии ғадуи зери меда.
7. Гистофизиологияи қисми экзокринии ғадуи зери меда.
8. Сохт ва вазиғаи қисми эндокринии ғадуи зери меда.
9. Тавсифи умумии ғадуи ковокии даи, манбаи инкишоф ва таснифи он.
10. ғадуи калони оби даи. Фарқи он вобаа ба сохт.

Мавзӯ: Пӯст ва ʔосилаи он.

1. Манбаи инкишоф ва вазиғаи пӯст.
2. Сохти пӯстпарда (эпидермис) дар қисми гуногуни пӯсти бадан, тавсифи раванди шахулави.
3. Манбаи инкишоф ва сохти пӯсти асли (дерма).
4. ғадуи пӯст, тасниф, вазиға ва намуди тарашуиосилкуни.
5. Сохт ва вазиғаи ғадуи аразо.
6. Сохт ва вазиғаи ғадуи аразо.
7. ʔй. Сохт ва намуди он.

Мавзӯ: Системаи нафаскаши.

1. Манбаи инкишофи узви системаи нафаскаши.
2. Сохт ва аиамияти функционалии ковокии би.
3. Сохт ва аиамияти функционалии ʔалк.
4. Сохти девори хирной ва аиамияти функционалии он.
5. Хусусиятҳои сои дарахти бронхиали (кутрасон калон, миена, хурд ва бронхиолаи).
6. Қисми респиратории шуш. Мафум дар бораи атсинус.
7. Сохт ва вазиғаи девори ʔубобчаи шуш (алвеолаи). Монеаи байни хун ва ʔавои алвеолаи (монеаи аэрогематики).

Мавзӯ: Системаи ʔири.

1. Марулаи инкишофи ʔанини гурда.
2. Сохти гурда, модаи кири ва мази он. Нави нефрон.
3. Вои сохт ва вазиғаи гурда ва сохти он.
4. Марулаи якуи пешобосилкуни. Унсур ва шароити, ки ба ин раванд мусоидат мекунад.
5. Марулаи дуи пешобосилкуни. Унсур ва шароити, ки ба ин раванд мусоидат мекунад.
6. Марулаи сеи пешобосилкуни. Унсур, ки ба ин раванд мусоидат мекунад.
7. Гардиши хуни гурда. Хусусиятҳои фаркуандаи гардиши хуни кири ва наздимази (юстамедуллари)
8. Системаи эндокринии гурда.
9. Накаи умумии сохти маурои пешобхорикуанда.

Мавзӯ: Системаи таносуи мардона.

1. Манбаи инкишоф ва вазиғаи нутфадон.
2. Сохти нутфадон
3. Сохти девори наичаи печубхурдаи таносуи нутфадон.
4. Вазиғаи эндокринии нутфадон (уайраи Сертоли).
5. Нутфафари (сперматогенез).
6. Манбаи инкишоф, вазиға ва хусусиятҳои сохти ғадуи ооти таносул (простата).

Мавзӯ: Системаи таносуи занона.

1. Сохт ва вазиғаи тухмдон.
2. Марулаи инкишофи ʔисми зард ва аиамияти функционалии он.
3. Вазиғаи эндокринии тухмдон. Танзими (нейрогуморали) фаолияти тухмдон ба воситаи ʔормони ва системаи асаб.
4. Тухмофари (овогенез).
5. Манбаи инкишоф, аиамияти функционали ва хусусиятҳои сохти тухумрои (наи бачадон).
6. Манбаи инкишоф, аиамияти функционали ва сохти бачадон.
7. Хусусиятҳои сохт ва аиамияти функционалии эндоетрий.
8. Хусусиятҳои сохт ва аиамияти функционалии миотрий.

Мавзӯ: Инкишофи ʔанини одам.

1. Марулаи инкишофи ʔанини одам.
2. Бордоршави, марула ва омилҳои он.
3. Таксимшавии зигота.
4. Васлашавии (имплантатсия) бластосиста ва марулаи он.
5. Нави ва марулаи гастрюлатсия.
6. Таисшавии баргаи ʔанини.
7. Узви ғаириʔанини ва аиамияти он дар инкишофи ʔанини одам.
8. ʔосилшавии ʔамроа, вазиға ва сохти он.

